

Toruń, dnia 3 kwietnia 2023 roku

Mgr Krzysztof Świętczak

SZ. P. dr hab. Przemysław Czarnek, prof. KUL
Minister Edukacji i Nauki

Petycja w sprawie zmiany Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 kwietnia 2019 roku w sprawie stypendiów ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki dla studentów i wybitnych młodych naukowców w zakresie stypendium dla wybitnych młodych naukowców

Na podstawie art. 2 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. 2018 poz. 870) ja niżej podpisany składam w interesie publicznym petycję w sprawie zmiany Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2022 poz. 574 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 kwietnia 2019 roku w sprawie stypendiów ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki dla studentów i wybitnych młodych naukowców (Dz.U. 2022 poz. 428) w zakresie stypendium dla wybitnych młodych naukowców.

Na podstawie art. 4 ust. 3 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. 2018 poz. 870) wyrażam zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego moich danych osobowych.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 360 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2022 poz. 574 z późn. zm.) stypendium ministra dla wybitnych młodych naukowców może otrzymać młody naukowiec wykazujący się znaczącymi osiągnięciami w działalności naukowej. Zgodnie z art. 360 ust. 2 ww. ustawy młodym naukowcem jest osoba prowadząca działalność naukową, która:

- 1) jest doktorantem lub nauczycielem akademickim – i nie posiada stopnia doktora albo
 - 1a) przygotowuje rozprawę doktorską w trybie eksternistycznym i nie posiada stopnia doktora – jeżeli od dnia wyznaczenia promotora lub promotorów albo promotora i promotora pomocniczego zgodnie z art. 217 nie upłynęło więcej niż 4 lata, albo
- 2) posiada stopień doktora, od uzyskania którego nie upłynęło 7 lat, i jest zatrudniona w podmiocie, o którym mowa w art. 7 ust. 1.

Szczegółowe kryteria i tryb przyznawania oraz sposób wypłacania stypendiów ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki (obecnie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego) dla wybitnych młodych naukowców określa natomiast rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 kwietnia 2019 roku w sprawie stypendiów ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki dla studentów i wybitnych młodych naukowców w zakresie stypendium dla wybitnych młodych naukowców.

Tego rodzaju definicja zastosowana przez ustawodawcę we wskazanej wyżej ustawie zdaniem autora petycji nie jest pozbawiona błędów. W przypadku przyznania młodemu naukowcowi stypendium MEiN dla wybitnych młodych naukowców, jeżeli doktorant jest uczestnikiem szkoły doktorskiej, musi on cały czas mieć status doktoranta szkoły doktorskiej, a jeżeli zakończy on okres kształcenia w szkole doktorskiej, musi on zostać zatrudniony w podmiocie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 PoSWiN w przeciwnym bowiem wypadku traci on możliwość odbierania stypendium.

Zamiarem autora petycji jest zwrócenie uwagi na fakt, iż w przypadku, gdy dany uczestnik szkoły doktorskiej otrzymał stypendium na okres 36 miesięcy, a obecnie jest doktorantem zwłaszcza trzeciego bądź czwartego roku, to po zakończeniu kształcenia w szkole doktorskiej, jeżeli nie znajdzie on zatrudnienia jako nauczyciel akademicki, to nie będzie on mógł odbierać stypendium, które traci bezpowrotnie. Przykładowo, jeżeli uczestnik szkoły doktorskiej otrzyma stypendium w trakcie czwartego roku kształcenia, nie mając perspektyw zatrudnienia jako nauczyciel akademicki, to w zasadzie odbierze on stypendium tylko przez okres 3-4 miesięcy, a następnie bezpowrotnie utraci efekty swojej ciężkiej pracy. Nawet jeżeli po określonym czasie np. po roku, taka osoba znajdzie pracę jako nauczyciel akademicki to bezpowrotnie traci ona stypendium za okres, kiedy nie była zatrudniona.

Zdaniem autora petycji należy wprowadzić zmiany w ustawie PoSiN albo w wyżej wskazanym rozporządzeniu, tak aby doktorant pomimo utraty swojego statusu mógł dalej odbierać stypendium, które mu przyznano. Należy umożliwić doktorantom, którzy uzyskali stopień doktora dalszy odbiór stypendium MEiN, nawet jeżeli nie uzyskają oni stosownego zatrudnienia, albo jeżeli władze MEiN uważają to za niedopuszczalne, warto byłoby, chociaż

przewidzieć możliwość zawieszenia wypłaty stypendium MEiN na wniosek stypendysty do momentu uzyskania przez daną osobę zatrudnienia jako nauczyciel akademicki, tak aby osoba taka nie traciła możliwości odbioru wskazanego stypendium w pełnej wysokości.

Zdaniem autora petycji tego rodzaju zmiana jest konieczna, aby osoby, które otrzymały stypendium MEiN dla wybitnych młodych naukowców, mogły w pełni korzystać z efektów swojej ciężkiej pracy. Obecna regulacja niestety tego nie umożliwia, a biorąc pod uwagę coraz trudniejszą sytuację związaną z zatrudnieniem na stanowisku nauczyciela akademickiego, zwłaszcza związaną z brakiem nowych naborów, zmiana wydaje się konieczna.

Uprzejmie proszę o uwzględnienie mojej petycji.

Podpis

